

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

NIBIO RAPPORT | NIBIO REPORT

VOL.: 2, NR.: 79, 2016

MELDING OM ÅRSVEKSTEN 2015

Normalårsavlinger og registrerte avlinger

PAUL HENRIK RING, ODDMUND HJUKSE
Norsk institutt for bioøkonomi

TITTEL/TITLE

MELDING OM ÅRSVEKSTEN 2015 – NORMALÅRSAVLINGER OG REGISTRERTE
AVLINGER

FORFATTER(E)/AUTHOR(S)

PAUL HENRIK RING, ODDMUND HJUKSE

DATO/DATE:	RAPPORT NR./ REPORT NO.:	TILGJENGELIGHET/AVAILABILITY:	PROSJEKT NR./PROJECT NO.:	SAKSNR./ARCHIVE NO.:
13.06.2016	2/79/2016	Åpen	11201	2015/1220
ISBN-NR./ISBN-NO:	ISBN DIGITAL VERSJON/ ISBN DIGITAL VERSION:	ISSN-NR./ISSN-NO:	ANTALL SIDER/ NO. OF PAGES:	ANTALL VEDLEGG/ NO. OF APPENDICES:
978-82-17-01652-6		2464-1162	19	

OPPDRAUGSGIVER/EMPLOYER:

KONTAKTPERSON/CONTACT PERSON:

Oddmund Hjukse

STIKKORD/KEYWORDS:

Årsvekst, værforhold, våronn, eng til slått,
poteter og grovfôrvekster, normalårsavling,
første- og andreslått

FAGOMRÅDE/FIELD OF WORK:

SAMMENDRAG/SUMMARY:

Til tross for værmessige utfordringer gjennom vekstsesongen bl.a. i våronna, viser rapporten store avlinger av de fleste jordbruksvekstene i 2015. Det var likevel variasjoner for ulike områder av landet og mellom vekster. Engavlingene var høyest med avlinger 17 prosent over normalåret. Mhp. beiteforholdene, var disse vanskeligst i fjellområdene.

LAND/COUNTRY:

Norge

STED/LOKALITET:

Ås

GODKJENT /APPROVED

Geir Harald Strand

NAVN/NAME

PROSJEKTLEDER /PROJECT LEADER

Oddmund Hjukse

NAVN/NAME

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

FORORD

«Melding om årsveksten 2015» gir en oversikt over vær- og vekstforhold i landsdelene samt foreløpige avlingstall og planteproduksjon.

Meldingen bygger på anslag fra fylkesagronomene ved Fylkesmannens landbruksavdeling (FMLA) i de ulike fylkene og areal- og avlingsoppgaver fra Statistisk sentralbyrå. Fylkesagronomene bygger bl.a. på oppgaver fra landbrukskontorene og Norsk Landbruksrådgiving. Avlingstallene for de enkelte vekstene i de ulike fylkene blir oppgitt som procenter av normalårsavlingene for de respektive fylker. De fylkesvise avlingsprosentene veies sammen til landstall. I kapittel 5 er det gjengitt normalårsavlinger for fylkene og for landet.

Rådgiver Paul Henrik Ring har skrevet kapitlene om årsveksten for 2015, mens rådgiver Oddmund Hjukse har skrevet kapitlet om normalårsavlingen og registrerte avlinger.

Ås, 13.06.16

Geir Harald Strand

INNHold

1	INNLEDNING	5
2	VÆR- OG VEKSTFORHOLD I DE ENKELTE LANDSDELENE.....	6
2.1	Østlandet.....	6
2.2	Sørlandet	7
2.3	Vestlandet	7
2.4	Trøndelag	8
2.5	Nord-Norge	8
3	GENERELL OVERSIKT FOR JORDBRUKSVEKSTER	10
3.1	Poteter	10
3.2	Eng til slått.....	10
3.3	Andre grovfôrvekster	10
3.4	Kulturbeite	11
3.5	Utmarksbeite.....	11
3.6	Fjellbeite.....	11
3.7	Sammenstilling av fylkes- og landstall for avlingene i 2015 i prosent av normalårsavlinger.....	11
4	PRODUKSJON AV ENKELTE JORDBRUKSVEKSTER	13
5	FYLKESVISE NORMALÅRSAVLINGER 2015 – SERIER FOR NORMALÅRSAVLINGER OG REGISTRERTE AVLINGER.....	14

1 INNLEDNING

Formålet med »meldingen om årsveksten 2015» er å gi en oversikt over vekstforholdene i 2015 og avlingene for en del av jordbruksvekstene; grønnfôr, poteter, rotvekster, eng og beite. Avlingene for disse vekstene er basert på oppgaver fra Statistisk sentralbyrå (SSB). Landbruksavdelingene hos Fylkesmannen i de enkelte fylkene gir oppgaver over avlingene i prosent av normalåret. Omtalen av vekstforholdene er i hovedsak basert på oppgaver fra rådgivningsenheter under Norsk Landbruksrådgiving.

Kornavlingene er holdt utenom avlingsoversikten i meldingen om årsveksten. Dette skyldes at disse bygger på registrerte oppgaver fra kornmottakene, og ligger til grunn for SSBs avlingsstatistikk. Disse oppgavene er langt sikrere enn oppgavene for de øvrige jordbruksvekstene som bygger på oppgaver fra et utvalg av produsenter.

For oversiktens skyld har vi tatt med serier for registrerte avlinger og normalårsavlinger fra 1975 og framover både for jord- og hagebruksvekster. For 2015 er det dessuten tatt med fylkesvise normalårsavlinger for de forskjellige vekstene. Dette er nærmere omtalt i kapitel 5.

2 VÆR- OG VEKSTFORHOLD I DE ENKELTE LANDSDELENE

2.1 Østlandet

2015 vil bli husket som en variabel og til tider vanskelig vekstsesong til tross for at mange opplevde rekordavlinger av ulike vekster. På grunn av gode forhold og tidlig innhøsting ble det høsten 2014 sådd mer enn normalt med høstkorn, også en del hørstraps ble sådd. Etter en mild vinter med lite snø- og isbrannproblemer, overvintret høstkornet meget bra og gav rekordavlinger. Dessverre ble matkornprosenten mye lavere enn normalt både på høst- og vårhveten. Det skyldtes lavt falltall og problemer med å komme over kravet til proteininnhold på høsthveten.

Våronna kom tidlig i gang og svært mye av vårkornet ble sådd i godt laglig jord før det satte inn med langvarig regn etter 25. april. Dette førte til utsatt og sen våronn på enkelte arealer og i områder med vanligvis senere våronn. Derfor ble det sådd korn i fuktig og ulaglig jord til om lag midten av juni. Mye nedbør og lite sol førte til lang veksttid for kornet. Sein modning og perioder med regn førte til at mye av kornet ble høstet seint med høgt vanninnhold. I Hedmark anslås det at ca. 1 500 dekar med havre ikke ble høstet inn. Det var mindre soppsykdommer i kornet enn man kunne vente etter en såpass regnfull sommer. Gjennomsnittsavlingene i korn og oljevekster ble rekordhøye og til tross for en noe uvanlig vekstsesong opplevde mange å få tidenes største avling.

Det var god overvintring på eng med tidlig vekststart i de tidlige områdene mens høyereliggende områder opplevde sen vekststart. Rikelig med nedbør i mai førte til god busking og utvikling av graset. Førsteslåtten var en til to uker senere enn normalt med svært høye avlinger av god kvalitet. Andreslåtten gav også gode avlinger. Regn førte til at det ble en utfordring å berge tørt høy. Veksten kom sent i gang på fjell- og utmarksbeitene slik at beiteslipp ble senere enn normalt.

En kald og våt mai førte til lang våronn for potetdyrkerne og mye av potetene ble satt seint og ofte i ulaglig jord. Potetene kom seint i gang og utviklet seg senere enn normalt. Det ble store variasjoner både i avling og kvalitet, likevel rapporteres det om mye bra matkvalitet. Sein utvikling gav en stor andel småpoteter. Det var lite tørråte, men det var en del skurv og vekstsprekker. Mye regn i september førte til utsatt og vanskelige innhøstings forhold. Fra fjellregionen rapporteres det at mandelpotetene nok var noe småfallen, men med god kvalitet.

Etter en mild vinter og tidlig vår kunne grønsaksprodusentene starte rekordtidlig med såing og planting av vekstene. I Østfold ble det sådd gulrøtter under solfangerfolie allerede 10. mars og hodekål ble plantet omkring 1. april. Det kalde været senere på våren førte til treg vekst og forsinket modning. Sommeren kom med godt vekstvær og det ble store avlinger med jevn og fin kvalitet. Perioder med vått vær på høsten gav en del innhøstingsproblemer, avlingene ble allikevel berget med god kvalitet.

Frukt- og bær dyrkerne opplevde at en tidlig vår med en god varmeperiode i april ble avløst av en uvanlig kald vår og forsommer. Innhøstingen av frukt ble noe utsatt og sein. I Oslofjordsområdet ble avlingene for epler, plommer og pærer tilnærmet normale med grei kvalitet. Det ble et godt år for bringebærproduksjon.

2.2 Sørlandet

I Agder og Rogaland var det god overvintring for eng og beite og andre flerårige kulturer. En kald og blaut vår førte til sein utvikling av vekstene. En stor del av tidligkulturene kom i jorda i rett tid, men mye av korn og poteter fikk utsatt våronn.

Slåtten kom seint i gang, men avlingene ble store og høsteforholdene stort sett gode. I indre og høyere strøk var det uvanlig mye snø som førte til sein førsteslåt og utsatt beiteslipp. Andre og tredje slåtten gav god avlinger med av bra kvalitet. Beiteveksten var god utover sommeren med gode avlinger med unntak av de høyesteliggende områdene hvor beitesesongen ble spesielt kort.

Det ble tørråte på potetene og det måtte til jevnlig bekjemping. Avlingene ble lavere enn normalt, men til dels bra kvalitet. Tidligpotetene gav liten avling og var tre - fire uker forsinket. Innhøstingen av frukt kom seint i gang på grunn av den seine og kalde våren. Avlingene ble lavere enn vanlig og det meldes om særs lite plommer. Derimot ble både avling og kvalitet på alle slags bær jevnt over god. Grønnsakene har hatt et generelt bra år med både store avlinger og god kvalitet.

2.3 Vestlandet

I løpet av våren og forsommeren 2015 fikk bøndene på Vestlandet prøvd tålmodigheten sin. Det uvanlig kalde og våte været gjorde det vanskelig å gjøre våronnarbeidet til rett tid. Fra Møre og Romsdal meldes det at kornarealer ikke ble sådd, men ble liggende brakk hele vekstsesongen.

Det kalde været gjorde at graset utviklet seg sakte, men enga ble likevel tett og kraftig. Da godværet endelig kom i begynnelsen av juli ble det fart i grashøstinga som da var opptil flere uker forsinket. Avlingsnivået på førsteslåtten lå langt over normalen med et høyt energinivå, men lågt proteininnhold. Andreslåtten gav gode avlinger og kvalitet. På grunn av mye snø og sein vår i fjellet ble mange dyr gående lenge på hjemmebeite. Beiteutviklinga i fjellet gikk seint, men gode beiter på slutten av sesongen kompenserte mye.

I Møre og Romsdal gav tidligpotetene gode avlinger med god kvalitet. Gode innhøstingsforhold utover i september berget en bra potetavling.

Det gode og varme været utover i september rette opp mye etter den kalde sommeren. For eksempel gjorde det godt for gulrotproduksjonen på Smøla.

Fruktdyrkerne opplevde en sterkt forsinket eple- og plommeseason med sein innhøsting og avlingssvikt på en del sorter. Dårlig vær i blomstringa og kaldt vær seinere var årsaken.

Også innhøstingssesongen for bærprodusentene ble inntil flere uker forsinket. Bringebæra gav høy avling av god kvalitet, mens avlinga av jordbær ble godt under middels og det var mer misforma og små bær enn normalt.

2.4 Trøndelag

I april startet våronna med vanlig optimisme i Trøndelagsfylkene, høstveten ble grønn og i de tidligste områdene ble det både sådd korn og plantet og sådd tidligvekster.

Deretter ble det en spesielt vanskelig vår med kaldt og fuktig vær i hele mai og helt fram til Sankthans. Det ble gjort mye våronn på ulaglig jord og så seint som 20. juni var fortsatt 20 prosent av åkrene i Nord-Trøndelag ikke sådd. I mange åkre ble det mye og sterk gulning på grunn tett og våt jord. Det ble utvasking av nitrogen så overgjødning var nødvendig. Under slike værforhold utviklet soppsykdommer som grå øyeflekk og byggbrunflekk seg sterkt og det ble nødvendig med bekjemping.

Det ble varmere vær og mindre nedbør på sensommeren og høsten. Kornet gikk tilslutt fram og det ble berget mange gode avlinger selv om innhøstingen var sterkt forsinket og variasjonene i avlingene var store.

Førsteslåtten kom i gang noe senere enn normalt. Til gjengjeld meldes det om rekordstore grasavlinger i Nord-Trøndelag og det var også store avlinger i Sør-Trøndelag. I høgereliggende strøk var slåtten mye forsinket. Grasprøver viser at det det aller mest var av bra kvalitet, men at proteininnholdet kunne være noe lavt. Gjenveksten ble god så andreslåtten gav også god avling, men her var det større variasjoner.

Det var et vanskelig og dårlig år for potetproduksjonen. Mye poteter ble satt seint og i kald og ulaglig jord. Forsinket og kald forsommer førte til utilstrekkelig knollutvikling. Til tross for en god seinsommer og høst ble avlingene svært lave. Matkvaliteten ble bra, men det var en del vekstsprekker og misform.

Grønnsakene ble også forsinket på grunn av den kalde og våte forsommeren. Det meldes om svake avlingstall, men likevel bra kvalitet.

Bæravlingene var opp mot normalt nivå i gjennomsnitt, mens fruktdyrkerne opplevde lave avlingstall.

2.5 Nord-Norge

Det er store variasjoner i vilkårene for plantevekst i det langstrakte Nord-Norge. Overvintringen for eng og andre vekster var god med unntak av noen overvintringsskader i indre strøk i Troms. Våronna ble i det store og hele gjort til rett tid og veksten kom i gang. Likevel opplevde noen i indre og høyere strøk å holde på med husdyrgjødning og såing av gjenlegg langt utover sommeren. Det ble også i Nord-Norge en kald og våt vår og forsommer som forsinket veksten, minst for eng som ikke har samme krav til høy temperatur som for eksempel korn og potet. Førsteslåtten var forsinket med en til to uker, men avlinga var litt over middels og med god kvalitet.

Vekstforholdene og været bedret seg utover sensommeren og høsten så det ble en lang vekstsesong. Andreslåtten ble også forsinket, men været og høsteforholdene var gode og det ble store avlinger med god kvalitet. I indre og høyere strøk ble det bare en slått for enkelte. Det ble meldt om jevnt over gode beiter, utmarks- og fjellbeiter gav god tilvekst på lammene.

I Sømna kommune dyrkes noe korn, og bygget ble høstet under gode forhold og kvalitet og avling ble god. En god høst berget potetene for de fleste, ifølge rapportene ble kvaliteten bra og avlingsmengden under middels.

Den gode ettersommeren hjalp godt til på grønnsaks- og bær dyrkinga. Det ble senere modning en normalt, mange opplevde å få god kvalitet og bra avlinger, men det var variasjoner. Sesongen for ville bær ble skuffende, blåbæra ble små og smakløse, lite av multer og sent modne tyttebær.

3 GENERELL OVERSIKT FOR JORDBRUKSVEKSTER

Vekstsesong 2015 ble spesiell. Etter en mild vinter med god overvintring av jord- og hagebruksvekstene fikk vi tidlig vår med en kort varmeperiode i slutten av april. Veksten kom godt i gang og det ble gjort mye våronn under gode forhold i Sør- og Midt-Norge. Så kom det i hele landet en uvanlig kald og nedbørrik periode i mai og utover i juni. Det førte til utsatt våronn og forsinket vekst og innhøsting for de fleste jord- og hagebruksvekstene. Vekstforholdene bedret seg utover sensommeren og høsten og det ble berget inn mange gode avlinger. Grasavlingene ble jevnt over rekordstore, slik de også ble for korn. For andre vekster var det ikke like bra, fruktdyrkerne på Vestlandet opplevde en av de laveste avlingene de siste 50 årene.

3.1 Poteter

Etter et spesielt godt år for potetene i 2014 ble dyrkingsåret 2015 langt vanskeligere.

Kaldt og vått vær på våren førte til utsatt setting og sein utvikling av plantene. Potetene vokste utover høsten og mye ble tatt igjen. Sammen med mye gode innhøstingsforhold utover høsten ble det berget mange gode avlinger med god kvalitet. På landsnivå var potetavlingene 7 prosent over normalårsavling i følge SSBs foreløpige tall. Avlingene i de forskjellige fylker og landsdeler viser noe variasjon og avlingene stort sett gode, men Trøndelagsfylkene skiller seg ut med avlinger på bare 75 prosent av normalårsnivå.

3.2 Eng til slått

Det ble store avlinger av gras over hele landet i 2015. Både første- og andreslått ble en til tre uker forsinket på grunn av den kalde våren og mye nedbør under førsteslått. For landet under ett var grasavlingene 17 prosent over normalårsnivå i følge SSB mot 12 prosent over i 2014.

I alle fylker og landsdeler rapporteres det om avlinger langt over normalårsavlinger. Det finnes enkelte unntak som for eksempel i områder i indre Troms hvor det var store overvintringsskader. Store avlinger og utvasking av nitrogen på grunn av mye nedbør førte til at innholdet av protein ble lavere enn vanlig.

3.3 Andre grovfôrvekster

På landsnivå var avlingene for andre grovfôrvekster på 104 prosent av normalårsnivå i følge SSB. Oppgavene fra fylkene viser at Sogn og Fjordane og Sør-Trøndelag oppgir avlingene til 95 prosent av normalårsavlingene, mens resten av fylkene i landet oppgir avlingsnivået over 100 prosent av normalårsavling med høyest i Nord-Trøndelag som oppgir 120 prosent. Det rapporteres om gode høsteforhold og bra kvalitet på avlingene.

3.4 Kulturbeite

De oppgitte tallene fra fylkene for 2015 viser en gjennomsnittsavling for kulturbeitene på 102 prosent av normalåret for landet under ett. Overvintringen var god, det var tett busking og god vekst på beitegraset, men mange steder ble dyra sluppet noe seint.

I fylkene Akershus, Vestfold, Vest-Agder og Nord-Trøndelag viser innrapporteringene avlinger på 15 prosent eller mer over normalårsnivå. I Hordaland er gjennomsnittsavlinga oppgitt til bare 80 prosent av et normalår. Det var normal avling i ytre strøk, men kort beiteperiode i indre strøk gav 50 prosent av normalavlingen. De resterende fylkene oppgir tilnærmet normalårsavling.

3.5 Utmarksbeite

Fylkene Telemark, Sogn og Fjordane, Sør-Trøndelag og Nordland oppgir at avlingene ligger 5-15 prosent under normalårsavlingene, mens i Nord-Trøndelag ligger avlingene 20 prosent over. Kvaliteten på utmarksbeitene var bra.

3.6 Fjellbeite

Det ble en uvanlig kort beitesesong i fjellet sommeren 2015. Det var mye snø som kombinert med uvanlig kald og nedbørrik vår og forsommer gjorde at snøen lå lenge og veksten kom svært seint i gang. Seint beiteslipp i fjellet førte til at mange saueprodsenter måtte bruke av hjemmebeite og for, og mange ble bekymret over at det kunne gå utover mengden med vinterfôr. Avlingene oppgis til å være godt under middels på grunn av den korte veksts sesongen.

3.7 Sammenstilling av fylkes- og landstall for avlingene i 2015 i prosent av normalårsavlinger

Tabell 3.1 gir en sammenstilling av fylkenes oppgitte avlinger for 2015 i prosent av normalåret for poteter, eng til slått, grønnsaker og silovekster, kulturbeite, utmarksbeite og fjellbeite.

Tabell 3.1 Fylkestall 2015 for poteter, eng og beite og andre grovfôrvekster i prosent av normalårsavling

	Grønnfor- og silovekster	Poteter	Eng til slått	Kulturbete	Utmarksbete	Fjellbete
Østfold	110	90	108	110	-	-
Akershus	115	90	120	115	-	-
Hedmark	110	100	110	100	100	100
Oppland	105	95	105	105	100	100
Buskerud	110	100	110	110	100	100
Vestfold	110	90	120	115	-	-
Telemark	100	105	100	100	95	95
Aust-Agder	105	90	110	110	100	80
Vest-Agder	115	90	115	115	100	85
Rogaland	105	90	105	105	100	95
Hordaland	100	85	115	80	100	80
Sogn og Fjordane	95	95	96	95	93	90
Møre og Romsdal	105	110	100	100	105	105
Sør-Trøndelag	95	75	105	100	85	80
Nord-Trøndelag	120	90	120	120	120	120
Nordland	98	95	99	98	96	97
Troms	110	95	95	100	100	100
Finnmark	99	88	103	100	102	95
Landet ¹⁾	108	95	106	102	102	101

4 PRODUKSJON AV ENKELTE JORDBRUKSVEKSTER

Tabell 4.1 viser endelige areal- og avlingstall for 2014 for poteter, grønnfôr- og silovekster og eng til slått i Norge. På grunnlag av foreløpige tall for 2015 er samlet produksjon av poteter, grønnfôr- og silovekster og eng til slått i 2015 gjengitt i tab. 4.2.

Avlingstallene for 2014 og for 2015 er også sett i forhold til normalårsavlingene. Normalårsavlingene er beregnet ved trend på grunnlag av de registrerte avlingene de siste 14 årene.

Tabell 4.1 Areal, avling og produksjon i 2014 (endelige tall) sammenlignet med normalårsavling

	Areal, dekar	Normalårs- avling kg/daa	Registrert avling kg/daa	Avling i % av normal- årsavling	Produk- sjon tonn
Poteter	123 452	2 404	2 897	120	357 000
Grønnfôr- og silovekster	112 783	1 781 ¹⁾	1 640 ¹⁾	92	185 000
Eng til slått²⁾	4 360 883	579	648	112	2 825 900

1) Veid gjennomsnitt av avlingene for de forskjellige vekstene

2) Engavling til slått beregnet som høy

Kilde: SSB

Tabell 4.1 viser at potetavlingen i Norge i 2014 kom på 120 prosent av normalårsavlingen, mens samlet grasavling var på 112 prosent av normalårsavlingen.

Tabell 4.2 Areal, avling og produksjon i 2015 (foreløpige tall) sammenlignet med normalårsavling

	Areal, dekar	Normalårs- avling kg/daa	Registrert avling kg/daa	Avling i % av normal- årsavling	Produk- sjon tonn
Poteter	118 337	2 430	2 602	107	307 900
Grønnfôr- og silovekster	99 801	1 770 ¹⁾	1 840 ¹⁾	104	183 600
Eng til slått²⁾	4 273 316	591	694	117	2 965 700

1) Veid gjennomsnitt av avlingene for de forskjellige vekstene

2) Engavling til slått beregnet som høy

Kilde: SSB

Tabell 4.2 viser at potetavlingen i Norge i 2015 kom på 107 prosent av normalårsavlingen, men ble likevel betydelig lavere enn i 2014 (307 900 tonn i 2015 mot 357 000 tonn i 2014). Samlet grasavling i 2015 ble bedre enn i 2014, og kom på 117 prosent av normalårsavling.

5 FYLKESVISE NORMALÅRSAVLINGER 2015 – SERIER FOR NORMALÅRSAVLINGER OG REGISTRERTE AVLINGER

I tabell 5.1 er det gjengitt fylkesvise normalårsavlinger for 2015 for jord- og hagebruksvekster. På grunn av revisjon av seriene for hagebruk, er fylkestallene for disse vekstene tatt ut av tabellen og kun landstall vises. I tabell 5.2 og 5.3 er det gjengitt registrerte avlinger og normalårsavlinger på landsbasis for et utvalg av vekster fra 1975.

Normalårsavlingene beregnes som trendframregning av de foregående års avlinger. Ordinært legges 12 tre-års glidende gjennomsnitt av de siste 14-års registrerte avlinger til grunn. Trendberegningen foretas ved lineær regresjon med minste kvadraters metode.

For de fylker der en har manglende avlingsregistreringer, beregnes det ikke normalårsavling for vedkommende vekst.

I avlingsstatistikken publiseres fra og med 2002 øvrige fôrvekster som en samlet sum bestående av raigras, fôrrips, rotvekster, grønnfôr og kornvekster og korn til krossing.

Tabell 5.1 Fylkesvise normalårsavlinger 2015. Kg/daa

	Landet	Øst- fold	Akers- hus	Hed- mark	Opp- land	Buske- rud	Vest- fold	Tele- mark	Aust Agder	Vest Agder	Roga- land	Horda- land	Sogn Fjord.	Møre Romsd	Sør Tr.l	Nord Tr.l	Nord- land	Finn- Troms	mark
Hvete, 15 prosent	400	406	369	440	416	376	399	330							372	303			
Rug, 15 prosent va	414	350	423	491	278	349													
Bygg, 15 prosent v	358	389	332	400	341	320	375	299	300	288	370				345	364			
Havre, 15 prosent	337	382	334	333	337	306	358	302	241	256	317				379	305			
Korn i alt, 15 pro	366	383	328	384	346	332	387	311	265	276	358				338	351			
Oljevekster, til m	192																		
Potet	2430	2469	2634	2560	2088	2426	2438	1729	1871	2344	2232	1340	1634	2630	2137	2634	1157	1144	760
Høy i alt (eng,slå	591	650	616	640	698	556	624	554	461	566	640	544	605	617	640	719	564	340	337
Raigras, 1-årig	1735	1069	1331	1533	2218	2301	1220	1972	2940	1089	1648	2066	3457	2219	3046	1861	657	907	1106
Grønnfor, kornveks	1257	876	1130	1469	1367	1589	1993	1292	3158	1093	1589		1498	1284	1543	1648	1001	868	901
Blomkål	1731																		
Sommer- og høsthvi	2674																		
Vinterhvitkål	4206																		
Rosenkål	855																		
Kinakål	2371																		
Rødkål	3738																		
Brokkoli	766																		
Gulrot	2905																		
Purre	1953																		
Matløk	2491																		
Sukkermais	365																		
Salatagurk (slange	675																		
Tomater (veksthus	353																		
Reddiker	370																		
Agurker (friland)	2621																		
Knollselleri	1538																		
Stilkselleri	2313																		
Rødbeter	2352																		
Isbergsalat	1642																		
Kålrot til mat	2315																		
Epler i alt	785																		
Pærer	498																		
Plommer	300																		
Moreller	379																		
Surkirsebær	214																		
Solbær	187																		
Jordbær	543																		
Bringebær	723																		

Kilde: SSB

Tabell 5.2 Registrerte avlinger i kg/dekar. Landet 1975-2014

År	Jordbruksvekster ¹							Hagebruksvekster ⁶									
	Korn i alt	Hvete	Rug ²	Bygg	Havre	Eng i alt ³	Raigras	Rotv. ⁴	Grønnf. i alt ⁵	Poteter	Oljev.	Blomkål	Hodekål	Gulrot	Løk	Epler	Jordbær
1975	254	331	260	245	256	597	3 454	4 559		1 698	139	1 210	3 378	3 236	2 494		959
1976	284	328	307	280	282	625	3 311	4 107		1 865	143	1 167	3 195	3 319	2 488		920
1977	344	361	329	336	355	681	4 214	4 865		2 322	185	1 397	3 515	3 340	2 610		927
1978	352	378	326	342	363	709	4 072	5 267		2 494	178	1 389	3 761	3 682	2 850		965
1979	317	387	167	294	354	667	3 519	4 168		2 028	149	1 297	2 909	2 981	2 596		907
1980	342	406	108	326	362	704	4 255	5 486		2 385	145	1 385	4 179	3 809	2 895		1 005
1981	343	463	120	325	356	696	4 063	5 042		2 195	143	1 441	3 732	3 140	3 179		780
1982	362	414	135	360	359	673	3 938	5 508		2 251	169	1 417	3 854	3 717	3 296	1 134	1 019
1983	317	389	193	308	318	696	3 885	4 940		2 055	150	1 392	3 490	3 323	3 133	1 233	964
1984	424	518	177	371	474	734	4 594	6 201		2 549	176	1 474	4 226	3 761	3 555	1 148	928
1985	349	405	147	325	366	702	4 241	5 635		2 365	136	1 388	3 769	3 326	2 981	1 423	930
1986	310	389	42	299	302	678	3 983	5 419		2 325	133	1 326	3 460	3 303	3 116	675	857
1987	360	413	148	324	383	684	4 408	5 327		2 103	159	1 343	2 867	3 189	3 089	883	915
1988	296	326	28	297	285	707	4 170	6 119		2 603	128	1 498	4 866	4 300	3 469	907	772
1989	331	365	172	337	314	665	3 783	5 344		2 424	143	1 519	4 419	3 819	3 971	1 181	788
1990	440	466	261	415	466	573	3 483	5 811		2 590	180	1 515	4 570	3 996	4 244	906	835
1991	402	465	312	367	425	569	3 286	5 455		2 275	127	1 531	4 371	3 762	3 495	986	843
1992	281	353	260	278	256	517	3 146	5 298		2 662	130	1 627	4 457	3 675	3 499	576	683
1993	383	511	392	365	359	560	3 286	5 293		2 496	173	1 805	3 968	3 835	3 719	833	948
1994	284	284	225	294	268	537	3 538	5 267		2 309	133	1 550	4 300	3 796	3 302	668	857
1995	351	475	355	312	379	518	3 026	4 927		2 224	154	1 640	4 484	3 595	3 573	728	775
1996	403	453	325	390	397	532	3 117	4 770		2 313	159	1 640	4 379	3 564	3 449	623	598
1997	388	431	281	380	380	545	2 931	5 662		2 623	156	1 725	4 772	3 654	3 131	651	465
1998	405	469	404	371	418	549	3 049	4 995		2 684	154	1 542	4 504	3 431	3 263	725	506
1999	371	445	392	342	389	555	2 917	4 792		2 560	163	1 605	4 735	3 780	3 096	522	587
2000	398	461	456	357	420	648	3 087	4 312		2 292	159	1 590	4 793	3 570	3 142	862	542
2001	372	407	290	353	389	659	3 047	4 303		2 570	177	1 536	4 874	3 531	2 824	617	559
2002	349	410	370	328	348	623			2 166	2 598	162	1 598	4 928	3 615	2 964	702	543
2003	394	461	448	362	393	594			2 053	2 554	150	1 606	4 810	3 728	2 921	707	526
2004	440	477	561	423	423	626			2 066	2 794	180	1 595	4 998	3 417	3 169	963	724
2005	399	489	518	361	376	607			1 808	2 305	168	1 680	4 928	3 575	2 839	645	585
2006	373	416	431	353	336	593			1 710	2 693	147	1 646	4 925	3 218	2 742	910	669
2007	386	440	524	345	381	589			1 792	2 280	145	1 469	4 293	3 452	2 520	661	599
2008	449	487	583	430	421	625			1 700	2 782	204	1 545	4 538	3 171	2 753	994	640
2009	345	341	385	347	341	620			1 804	2 419	159	1 632	4 745	3 095	2 413	797	604
2010	400	460	506	370	393	558			1 666	2 517	172	1 863	4 392	3 308	2 827	804	599
2011	344	385	308	334	323	587			1 483	2 291	165	1 626	4 376	2 907	2 591	604	525
2012	369	410	331	366	335	635			1 624	2 405	206	1 678	4 441	3 051	2 568	786	602
2013	337	388	412	323	326	558			1 500	2 517	174	1 797	4 424	3 041	2 722	697	409
2014	436	492	626	417	393	648			1 640	2 897	235	1 542	4 170	3 543	2 760	967	496

1) Avlinger med 15 % vann for korn

2) Avlingsvariasjoner pga. endringer i statistikkgrunnlaget. Inkl. rughvete fra 2002

3) All avling fra eng til slått omregnet til tørt høy. Inntil 1990 beregnet på grunnlag av energiinnhold, på grunnlag av tørrstoffinnhold deretter. Serie fom.

4) Kålrot og fornepe. Inkl. fôrbete fom. 1979.

5) Sum av raigras, rotvekster, fôrraps, grønnfôr kornv, korn til krossing

6) Endret statistikk fra 1996

Tabell 5.3 Normalårsavlinger kg/dekar. Landet 1975–2015

År	Jordbruksvekster ¹										Hagebruksvekster ⁶						
	Korn i alt	Hvete	Rug ²	Bygg	Havre	Eng i alt ³	Raigras	Rotv. ⁴	Grønnf. i alt ⁵	Poteter	Oljev.	Blomkål	Hodekål	Gulrot	Løk	Epler	Jordbær
1975	329	385	361	317	351	663				2 269							
1976	337	402	366	323	357	671				2 279							
1977	336	405	356	323	350	671				2 195							
1978	332	400	347	320	343	671				2 108	174						
1979	335	394	340	323	343	683		4 978		2 126	173						
1980	337	394	315	324	348	695		4 872		2 180	172						
1981	342	400	267	327	356	707		4 857		2 237	168						
1982	346	417	205	329	363	709		4 798		2 227	161						
1983	355	429	145	340	371	708		4 912		2 272	155						
1984	358	433	110	343	368	704	4 021	4 964		2 263	152						
1985	368	443	90	351	383	710	4 105	5 167		2 295	155						
1986	375	453	86	351	395	722	4 204	5 402		2 322	155						
1987	382	466	70	353	406	731	4 330	5 725		2 412	152						
1988	377	462	57	346	398	724	4 388	5 890		2 408	147						
1989	360	443	36	333	374	714	4 383	5 997		2 404	141						
1990	346	414	44	323	350	699	4 316	5 967		2 374	137						
1991	347	395	80	330	344		4 165	6 002		2 451	139						
1992	361	396	149	346	361		3 923	5 906		2 485	143						
1993	367	396	212	351	368		3 629	5 816		2 547	144						
1994	364	409	268	347	361		3 343	5 616		2 560	141						
1995	348	398	302	338	336		3 160	5 483		2 582	141						
1996	342	405	345	334	325		2 972	5 262		2 510	143						
1997	344	408	375	336	330		2 843	5 075		2 437	147						
1998	359	432	407	348	350		2 714	4 977		2 412	153						
1999	380	453	424	363	374		2 659	4 954		2 466	156						
2000	388	463	435	367	389		2 628	4 891		2 503	159						
2001	392	468	446	364	399		2 677	4 717		2 502	160						
2002	388	459	435	357	401		2 769	4 501		2 487	164						
2003	389	450	417	357	406					2 513	169						
2004	394	445	410	362	412	631				2 546	170	1 545	5 032	3 526	2 775	676	567
2005	394	451	440	373	421	630				2 619	172	1 549	5 056	3 526	2 767	722	598
2006	417	470	488	382	424	626			2 023	2 641	172	1 570	5 067	3 523	2 754	746	623
2007	413	465	518	382	404	621			1 961	2 679	171	1 588	5 087	3 483	2 726	795	658
2008	404	462	540	371	384	617			1 933	2 610	166	1 595	4 987	3 453	2 659	812	663
2009	400	452	556	369	373	618			1 899	2 580	165	1 572	4 867	3 365	2 599	855	671
2010	399	444	559	373	369	618			1 887	2 528	167	1 569	4 757	3 274	2 526	872	668
2011	403	439	555	382	371	588			1 863	2 538	171	1 611	4 633	3 168	2 508	899	668
2012	392	421	516	377	360	581			1 825	2 507	169	1 665	4 519	3 066	2 472	859	645
2013	386	418	481	372	355	580			1 807	2 458	174	1 706	4 377	2 979	2 484	835	629
2014	370	403	428	360	342	579			1 781	2 404	179	1 731	4 287	2 894	2 472	787	588
2015	366	400	414	358	337	591			1 770	2 432	192	1 731	4 206	2 905	2 491	785	543

1) Avlinger med 15 % vann for korn

2) Avlingsvariasjoner pga. endringer i statistikkgrunnlaget. Slått sammen med rughvete fra 2002

3) Trendberegnet inntil 1990 og fra 2011. Beregnet som gjennomsnitt 2004-2010 pga. endret avlingsberegning.

4) Kålrot og fornep. Inkl. førbete fom. 1979.

5) Sum av raigras, rotvekster, førraps, grønnfôr korv, korn til krossing. Regnet som rent gjennomsnitt pga. kort tidsserie

6) Kun trendberegnet fra 2004 pga. ny avlingsstatistikk fra 1996

NOTATER

NOTATER

Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) ble opprettet 1. juli 2015 som en fusjon av Bioforsk, Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) og Norsk institutt for skog og landskap.

Bioøkonomi baserer seg på utnyttelse og forvaltning av biologiske ressurser fra jord og hav, fremfor en fossil økonomi som er basert på kull, olje og gass. NIBIO skal være nasjonalt ledende for utvikling av kunnskap om bioøkonomi.

Gjennom forskning og kunnskapsproduksjon skal instituttet bidra til matsikkerhet, bærekraftig ressursforvaltning, innovasjon og verdiskaping innenfor verdikjedene for mat, skog og andre biobaserte næringer. Instituttet skal levere forskning, forvaltningsstøtte og kunnskap til anvendelse i nasjonal beredskap, forvaltning, næringsliv og samfunnet for øvrig.

NIBIO er eid av Landbruks- og matdepartementet som et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter og eget styre. Hovedkontoret er på Ås. Instituttet har flere regionale enheter og et avdelingskontor i Oslo.

Forsidefoto: **Lars Sandved Dalen**